

PROIECT DIDACTIC

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 TURLUIANU

DATA: 16.03.2016

CLASA: a V-a

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

OBIECTUL: Limba română

SUBIECTUL: Funcțiile sintactice ale numeralului

TIPUL LECȚIEI: mixtă

PROFESOR: Moraru (Țuțuianu) Paula

DURATA: 50'

COMPETENȚE GENERALE, SOCIALE ȘI CIVICE:

2. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situații de comunicare monologată și dialogată
3. Receptarea mesajului scris, în texte literare și nonliterare, în scopuri diverse

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.3 sesizarea abaterilor de la normele gramaticale într-un mesaj oral;
- 1.4 aplicarea principiilor ascultării active în manifestarea unui comportament comunicativ adecvat;
- 2.3 utilizarea categoriilor gramaticale învățate, în diverse tipuri de propoziții;
- 3.4 sesizarea organizării morfologice și sintactice a textelor citite (literare și nonliterare).

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

A. Cognitive:

La sfârșitul lecției elevii vor deveni capabili:

- OC1. să definească numeralul și tipurile lui;
- OC2. să formeze o propoziție în care să existe un numeral cardinal, respectiv un numeral ordinal ;
- OC3. să știe când un numeral are valoare substantivală, respectiv valoare adjectivală ;
- OC4. să alcătuiască un enunț în care un numeral să aibă o anumită valoare morfologică ;

OC5. să analizeze numerale din texte date, conform cerințelor;

OC6. să realizeze un cvintet pentru o noțiune dată.

B. Afective:

OA₁. să manifeste curiozitate și interes în participarea efectivă la procesul comunicării;

C. Psihomotrice

OP₁. să utilizeze corect mijloacele de învățământ;

OP₂-să-și dezvolte spiritul de observație.

VALORI ȘI ATITUDINI:

Cultivarea unei atitudini pozitive față de limba română și recunoașterea rolului acesteia pentru dezvoltarea personală și îmbogățirea orizontului cultural.

MOTIVAȚIA:

De ce este valoroasă această lecție?

- Este valoroasă pentru că așa se vor înțelege valorile numeralelor și vor fi utilizate corect;
- Numeralul se studiază și în limbile străine.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația euristică, explicația, învățarea prin descoperire, exercițiul oral și scris, analiza morfologică și sintactică, exemplul, cvintetul, eseu de 5 minute, lucrul în echipă.

Mijloace și procedee:

- *Limba română, manual pentru clasa a V-a*, Editura Humanitas Educațional-autori Alexandru Crișan, Sofia Dobra și Florentina Sâmișăian ;
- Fișe de lucru; caietul de notițe, cretă colorată; tabla;
- *Caietul inteligent*, Editura Art;
- Gramatica Academică a Limbii române; DOOM II 2010.

RESURSE: capacitatea de învățare a elevilor. Din punctul de vedere al capacității de învățare, clasa este relativ omogenă. Majoritatea elevilor dispun de capacități sporite de învățare, iar restul posedă resurse suficiente pentru o mai bună desfășurare a activității didactice.

TIMP: 50 de minute.

PARCURS DIDACTIC

1. Moment organizatoric – 1 minut

- Voi avea grijă ca elevii să-și pregătească materialele necesare orei de limba română.
- Voi asigura liniștea și disciplina clasei pentru o bună desfășurare a activității didactice.
- Se va face prezența.

2. Verificarea temei – 5 minute

- Se va verifica modul în care elevii și-au efectuat tema dată ora trecută.
- Elevii sunt solicitați, prin sondaj, să citească răspunsurile, să motiveze, antrenându-se, prin întrebări frontale, întreaga clasă.

3. Captarea atenției – 5 minute

-Se vor da trei enunțuri și copiii trebuie să identifice ce valori morfologice au:

- 1) Am văzut-*o* ieri.
- 2) Nu a cumpărat decât *o* carte, două caiete și cinci creioane.
- 3) *O* colegă a luat notă mare.

4. Enunțarea subiectului, competențelor și motivației lecției – 2 minute

- Voi anunța elevii că, în această lecție, vor descoperi ce funcții sintactice îndeplinește numeralul.
- Voi scrie titlul lecției pe tabla și elevii în caiete.
- Voi enunța obiectivele și motivația.

La sfârșitul orei elevii vor fi capabili să:

- OC1. să definească numeralul și tipurile lui;
- OC2. să formeze o propoziție în care să existe un numeral cardinal, respectiv un numeral ordinal ;
- OC3. să știe când un numeral are valoare substantivală, respectiv valoare adjectivală ;
- OC4. să alcătuiască un enunț în care un numeral să aibă o anumită valoare morfologică ;
- OC5. să analizeze numerale din texte date, conform cerințelor;
- OC6. să realizeze un cvintet pentru o noțiune dată.

MOTIVAȚIA:

De ce este valoroasă această lecție?

- Este valoroasă pentru că așa se vor înțelege valorile numeralelor și vor fi utilizate corect;
- Numeralul se studiază și în limbile străine.

5. Actualizarea cunoștințelor învățate anterior – 5 minute

- Se vor reactualiza, prin conversație frontală, cunoștințele esențiale despre numeral. Întrebări posibile:

- ◆ Ce este numeralul?
- ◆ Ce este numeralul cardinal? Dați exemplu de un numeral cardinal simplu, respectiv un numeral cardinal compus;
- ◆ Ce este numeralul ordinal? Alcătuiți o propoziție în care să existe un numeral ordinal;
- ◆ Când un numeral are valoare substantivală? Formați un enunț în care să aveți un numeral cu valoare substantivală;
- ◆ Când un numeral are valoare adjectivală? Dați exemplu de o propoziție în care să existe un numeral cu valoare adjectivală.

6. Prezentarea conținutului – 2 minute

- Voi scrie pe tablă enunțuri în care numerele cardinale și ordinale subliniate îndeplinesc anumite funcții sintactice.

Ex.: *Doi* elevi aleargă.

Al patrulea a câștigat.

7. Dirijarea învățării și dobândirea de noi cunoștințe -15 minute

- Elevii vor copia propozițiile în caietele de notițe și, împreună, vom descoperi cazul și funcțiile sintactice.

- Voi oferi elevilor o fișă de lucru . Exercițiile vizează:

- identificarea, prin subliniere, a numeralelor, precizarea tipului lor, a valorii morfologice, a cazului și a funcției sintactice din textele date;
- stabilirea funcției sintactice a numeralelor din anumite enunțuri.

8. Obținerea performanței -5 minute

- Se vor rezolva exercițiile II de la pag. 98 și I de la pag. 99 din *Caietul inteligent*.

- Se va face evaluarea parțială a lecției prin întrebări de genul: *Ați înțeles?*

9. Asigurarea feed-back-ului- 2 minute

- Are loc permanent pe parcursul conversației și se concretiză prin aprecieri verbale făcute de profesor: *E bine! Da! Corect!*

- Se vor acorda și justifica note pentru evoluția la oră.

10. Evaluarea – 5 minute

- Se va da spre rezolvare *Fișa de evaluare* .

11. Asigurarea retenției și a transferului – 3 minute

- Se va realiza sinteza lecției cu ajutorul elevilor.

- Se vor da ca temă:un exercițiu ce vizează compunerea unui cvintet despre numeral și exercițiile de la pag. 98-99.

Fișă de lucru

Funcțiile sintactice ale numeralului

1. * Numeralele cu valoare substantivală au aceleași funcții sintactice ca și substantivele pe care le înlocuiesc:

- a. Cinci se duc la circ.
- a1. Al doilea cumpără un dicționar.
- b. I-am salutat pe cei trei.
- b1. L-am felicitat pentru notă pe al patrulea.
- c. Am citit despre cei șase.
- c1. Nu știu nimic despre al cincilea.
- d. Ei aleargă spre cei nouă.
- d1. Tata pleacă la al optulea.
- e. Am ajuns la spectacol după cei trei.
- e1. Colegul meu a recitat poezia după al șaptelea.
- f. Mă comport ca cei doi.
- f1. Cânt precum a treia.
- g. Am citit cartea de la cele șapte.
- g1. Ei au acceptat invitația de la a doua.
- h. Le-am povestit întâmplarea celor patru.
- h1. I-am dăruit un stilou celei de-a treia.
- i. Pictura celor doi m-a impresionat.
- i1. Am ascultat compunerea celui de-al nouălea.

* Numeralele cu valoare adjectivală au o singură funcție sintactică:

- a. Cinci *elevi* sunt premiați.
- b. A șaptea *floare* s-a rupt.

2. Formează enunțuri în care numeralele *opt* și *al șaselea* să îndeplinească, pe rând, funcțiile sintactice de atribut genitival și subiect.

Nume și prenume elev:

Clasa a V-a

FIȘĂ DE EVALUARE

1. Identifică, prin subliniere, numeralele și menționează felul, valoarea morfologică, funcția sintactică și cazul:

- Am chemat-o pe a patra la telefon.
- Le-am mulțumit celor doi colegi pentru ajutorul acordat.
- Alerg ca primul.
- A patra a luat marele trofeu.

2. Stabilește funcția sintactică a numeralelor din următoarele enunțuri:

Douăzeci și trei de fete au plecat la munte.

I-am citit celui de-al unsprezecelea o poveste.

L-am lăudat pe al doilea elev.

El se duce la a doua.